

UCHWAŁA NR XI/50/11
RADY GMINY WIŻAJNY
z dnia 30 sierpnia 2011 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r. Nr 48, poz. 327, Nr 138, poz. 974, Nr 173, poz. 1218, z 2008 r. Nr 180, poz. 1111, Nr 223, poz. 1458, z 2009 r. Nr 52, poz. 420, Nr 157, poz. 1241, z 2010 r. Nr 28, poz. 142 i poz. 146, Nr 106, poz. 675, z 2011 r. Nr 21, poz. 113, Nr 117, poz. 679, Nr 134, poz. 777) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125, poz. 842) Rada Gminy Wiżajny uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2011 – 2016 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wiżajny.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Walenty Wałęjko

Załącznik
do Uchwały Nr XI/50/11
Rady Gminy Wizajny
z dnia 30 sierpnia 2011 r.

Gminny Program

Przeciwdziałania Przemocy

w Rodzinie oraz Ochrony

Ofiar Przemocy w Rodzinie

na lata 2011 - 2016

WSTĘP

Rodzina jest naturalną i podstawową komórką społeczeństwa i ma prawo do ochrony ze strony społeczeństwa i państwa (Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, art. 16).

Rodzina uważana jest za naturalną i podstawową komórkę społeczną. Jako pierwsze środowisko wychowawcze wpływa na osobowość człowieka, jego życie i rozwój. Jest miejscem, w którym dziecko doświadcza swoich pierwszych kontaktów z otoczeniem, zaczyna poznawać i rozumieć wartości społeczne na podstawie których będzie budować swój własny system norm i zachowań.

Nieprawidłowe funkcjonowanie rodziny wpływa na zaburzenie prawidłowości relacji wewnątrzrodzinnych. Zachowania poszczególnych członków rodziny stają się coraz bardziej niezgodne z normami prawnymi i moralnymi oraz oczekiwaniami społecznymi.

Przemoc w rodzinie to ogromny problem społeczny, o którym niechętnie mówi się w środowisku. Ofiary przemocy powodowane wstydem lub innymi pobudkami ukrywają swoją sytuację przed środowiskiem. Aby efektywnie zapobiegać tej patologii społecznej należy zrozumieć jej źródła, istotę i specyfikę.

Przemoc w rodzinie – zwana także przemocą domową to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste osób najbliższych lub innych osób wspólnie zamieszkujących lub gospodarujących. Osoby z rodzin, w których występuje przemoc, często narażone są na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszona jest ich godność, nietykalność cielesna, wolność seksualna. Te niebezpieczeństwa powodują szkody na ich zdrowiu psychicznym lub fizycznym, a także wywołują cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Przemoc w rodzinie nie zawsze jest łatwa do rozpoznania. Nie jest także czynem jednorazowym, często ma długą – nawet kilku - lub kilkunastoletnią historię i zwykle powtarza się.

Rodzaje przemocy w rodzinie:

- przemoc fizyczna,
- przemoc psychiczna,
- przemoc seksualna,
- przemoc ekonomiczna,
- zaniedbanie.

Na terenie Gminy Wizajny przemoc występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny.

Oszacowanie zjawiska przemocy w rodzinie jest możliwe między innymi dzięki procedurze „Niebieskiej Karty”. W 2010 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wizajnach oraz Posterunek Policji w Rutce -Tartak prowadziły procedurę 3 „Niebieskich Kart”. W dwóch z w/w przypadków obok przemocy występował problem alkoholizmu.

Do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

I. CEL GŁÓWNY

1. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci oraz zwiększenie dostępności i skuteczności profesjonalnej pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.
2. Wzmocnienie wiedzy społeczeństwa w zakresie przeciwdziałania przemocy o zapewnieniu różnorodnych form wsparcia socjalnego osobom doświadczającym przemocy.
3. Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne.

II. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Gminy Wizajny na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy.
2. Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje przemoc.

3. Usprawnienie procedury interwencji wobec przemocy w rodzinie w środowisku lokalnym poprzez wypracowanie systemów wspomagania oraz spójnego systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą.
4. Integracja środowisk i działań na rzecz budowania gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w Gminie Wizajny.
5. Podnoszenie kwalifikacji pracowników instytucji i organizacji z terenu gminy zaangażowanych w zapobieganie i zwalczanie przemocy.
6. Poszerzanie wiedzy na temat zjawiska przemocy wśród dzieci i młodzieży – ograniczenie występowania zachowań agresywnych wśród uczniów.
7. Edukacja uczniów o zagrożeniach płynących ze zjawiska przemocy w rodzinie i w szkole oraz propagowanie zachowań sprzyjających pozytywnym postawom w rodzinie.

III. DZIAŁANIA GMINY W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

- 1. Budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:**
 - a) instytucje w środowisku lokalnym działające na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, wiedzą i umiejętnościami,
 - b) instrumenty pomocy i wsparcia, procedury postępowania, zasoby rzeczowe i finansowe, wzajemnie ze sobą współpracujące w sposób skoordynowany,
 - c) podnoszenie kwalifikacji osób zaangażowanych w realizację programu,
 - d) powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego, który będzie składał się z przedstawicieli instytucji i podmiotów o których mowa w art. 9a ust. 3 i ust. 5 ustawy z dnia 29 lipca 2009 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

Zadaniem Zespołu Interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów wchodzących w skład Zespołu oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w szczególności przez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie; podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku; inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie; rozpowszechnienie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym; inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie.

Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach. W skład grup roboczych wchodzi przedstawiciele podmiotów określonych w art. 9a ust. 11 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do zadań grup roboczych należy w szczególności: opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie; monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy; dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań.

2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez:

- a) działania uprzedzające: diagnozujące, informacyjne, edukacyjne kierowane do ogółu społeczeństwa,
- b) działania interwencyjne: opiekuńcze i terapeutyczne, kierowane do ofiar przemocy w rodzinie oraz pouczające i izolujące kierowane do sprawców przemocy w rodzinie,
- c) działania wspierające: psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne kierowane do ofiar przemocy w rodzinie,
- d) działania korekcyjno-edukacyjne: kierowane do sprawców przemocy w rodzinie.

Działania te realizowane będą poprzez: udostępnienie do publicznej wiadomości informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczenia przemocy w rodzinie; stosowanie procedur „Niebieska Karta”; realizację programów profilaktycznych dotyczących przeciwdziałania agresji w szkołach.

3. Ochrona ofiar przemocy w rodzinie.

- a) Kompleksowa pomoc rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy.
- b) Monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w szczególności uruchamianie współpracy.
- c) Współpraca z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Suwałkach.

IV. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Wizajny, a w szczególności do:

1. ofiar i sprawców przemocy w rodzinie,
2. rodzin w których występuje zjawisko przemocy w rodzinie,
3. przedstawiciele instytucji i służb pracujących z dziećmi oraz na rzecz pomocy rodzinie,

4. przedstawicieli władz lokalnych oraz środowiska lokalnego.

V. PODMIOTY FUNKCJONUJĄCE NA TERENIE GMINY WIŻAJNY ŚWIADCZĄCE POMOC W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wiżajnach.
2. Komenda Miejska Policji w Suwałkach - Posterunek Policji w Rutce-Tartak.
3. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wiżajnach.
4. Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Wiżajnach.
5. Publiczne Gimnazjum im. Korpusu Ochrony Pogranicza w Wiżajnach.
6. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Cordis” w Bargłowie Kościelnym, Ośrodek Zdrowia w Wiżajnach.
7. Parafia Rzymskokatolicka pw. Św. Teresy z Avila.
8. Organizacje pozarządowe.

Mocne strony: dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny; znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin wieloproblemowych.

Słabe strony: brak specjalistycznego wsparcia i terapii dla rodzin; brak wypracowanych systemów wspomaganie działań profilaktycznych; brak systemu współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz rodzin zagrożonych przemocą (prokuratura, policja, sądy, pomoc społeczna) oraz brak wystarczających środków finansowych.

Szanse: akceptacja społeczna dla działań podejmowanych na rzecz zapobiegania przemocy w rodzinie; zmiany prawne umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonym przemocą.

Zagrożenia: słaba kondycja ekonomiczna rodzin; negatywne wzorce zachowań społecznych; bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych rodzin oraz problemy alkoholowe członków rodzin.

VI. SPODZIEWANE REZULTATY

1. Stworzenie sprawnego systemu pomocy rodzinom oraz osobom dotkniętym przemocą.
2. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy,
3. Podniesienie aktywności społecznej na rzecz przeciwdziałania przemocy.

4. Zwiększenie efektywności prowadzonych działań na rzecz osób dotkniętych zjawiskiem przemocy.
5. Podniesienie jakości świadczonych usług przez jednostki zaangażowane w program.
6. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie, zwiększenie liczby osób profesjonalnie zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie oraz pomagającym ofiarom przemocy,
7. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.

VII. FINANSE

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie będą środki finansowe z budżetu gminy oraz środki pozabudżetowe pozyskiwane z innych źródeł.

VIII. MONITORING

Realizacja programu będzie poddawana systematycznemu monitoringowi. Monitoring programu umożliwi wgląd w realizację podejmowanych działań, ocenę ich skuteczności oraz podejmowanie bieżących działań korygujących. Uzyskane informacje pozwolą na planowanie działań i rozwijanie programu w przyszłości.

Ocenę realizacji poszczególnych działań programu dokonywać będzie Rada Gminy po przedłożeniu stosownego sprawozdania z realizacji programu przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wiżajnach do 31 marca następnego roku po roku sprawozdawczym.